

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1939 kl. 9 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om upphävande av 1 § andra stycket lagen den 7 juni 1934 (nr 247) om straff för vissa brott vid förande av motorfordon.

Genom en den 10 mars 1939 dagtecknad proposition, nr 214, vilken hänvisats till lagutskott och tilldelats andra lagutskottet samt av nämnda utskott överlämnats till behandling i sammansatt bevillnings- och andra lagutskott, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

om upphävande av 1 § andra stycket lagen den 7 juni 1934 (nr 247) om straff för vissa brott vid förande av motorfordon.

Härigenom förordnas, att 1 § andra stycket¹ lagen den 7 juni 1934 om straff för vissa brott vid förande av motorfordon skall upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1939.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Enligt 1 § första stycket lagen den 7 juni 1934 om straff för vissa brott vid förande av motorfordon skall den, som vid framförande av automobil, motorcykel eller traktortåg är så påverkad av starka drycker att han kan antagas icke äga nödigt herravälde över sina handlingar, straffas med fängelse i högst ett år eller, där omständigheterna äro mildrande, med dagsböter, dock ej under tio. Har någon vid förande av fordon som i 1 § avses varit så påverkad av starka drycker som där sägs eller överskridit medgiven hastighet, och har han därvid ådagalagt grov vårdslöshet eller visat uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom, skall han enligt 2 § i lagen dömas till fängelse eller straffarbete i högst ett år. Har förare av fordon varom i 1 § sägs vid sammanstötning, påkörning eller annan därmed jämförlig händelse avlägsnat sig från platsen, innan de åtgärder vidtagits vartill händelsen skäligen bort föranleda, eller undandragit sig att uppgiva namn och hemvist eller lämna övriga upplysningar om händelsen, vare straffet i enlighet med föreskrift i 3 § fängelse i högst ett år eller, där om-

¹ Senaste lydelse av 1 § se SFS 1937:110.

ständigheterna äro mildrande, dagsböter. — Med motorcykel avses i lagen — i följd av bestämmelse i 1 § andra stycket — icke motorfordon, som enligt vad särskilt är stadgat skall anses såsom lättviktsmotorcykel.

I motorfordonsförordningen förstås jämlikt 1 § 1 mom. med lättviktsmotorcykel ett tvåhjuligt motorfordon bestående av en för framdrivande utslutande medelst trampning inrättad cykel, som försetts med hjälpmotor, med fullständig utrustning vägande högst 20 kilogram, och vars tjänstevikt, så beräknad som i 2 § 2 mom. sägs, icke överstiger 45 kilogram. Motsvarande bestämmelse finnes upptagen i vägtrafikstadgan.

Genom propositionen nr 225 har Kungl. Maj:t inhämtat riksdagens yttrande över förslag till förordningar om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen och vägtrafikstadgan. I propositionen föreslås bland annat, att såsom lättviktsmotorcykel skall anses motorcykel utan bivagn, som är så inrättad, att den med en belastning av 65 kilogram icke kan på horisontell väg framföras med högre hastighet än 40 kilometer i timmen och endast med svårighet kan ändras för högre hastighet. — I sitt denna dag avgivna utlåtande nr 4 har utskottet förordat sådan ändring av förslaget i förevarande del, att den tillåtna hastigheten höjes till 50 kilometer i timmen samt att lättviktsmotorcykel skall hava en tjänstevikt av högst 60 kilogram.

Då förändret av lättviktsmotorcykel, såsom förut nämnts, undantagits från tillämpningen av 1934 års lag om straff för vissa brott vid förande av motorfordon, kan en av starka drycker påverkad förare av lättviktsmotorcykel här för dömas till ansvar endast om de i 18 kap. 15 § strafflagen angivna förutsättningarna föreligga. Av samma anledning kan den, som under de i 2 § av 1934 års lag angivna förhållandena vid förändret av lättviktsmotorcykel ådagalagt grov vårdslöshet eller visat uppenbar ligkiltighet för andra människors liv eller egendom, allenast om han varit drucken fällas till böter för fylleri enligt 18 kap. 15 § strafflagen eller, om han överskridit medgiven hastighet, straffas med dagsböter jämlikt 39 § vägtrafikstadgan. För en sådan förare vidkommande medför ett åsidosättande av bestämmelserna i 3 § av 1934 års lag icke någon straffpåföljd, enär motsvarande bestämmelser i vägtrafikstadgan icke äga tillämpning å förare av lättviktsmotorcykel.

I en vid 1938 års riksdag i andra kammaren av herr Dahlbäck väckt motion nr 329 yrkades, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en översyn snarast möjligt av bestämmelserna rörande ansvar och andra påföljder för framförande av motorfordon i av starka drycker påverkat tillstånd jämte övriga hithörande stadganden samt om framläggande för riksdagen av förslag till bestämmelser, ägnade att i högre grad än nu gällande befordra ökad trafiksäkerhet och nykterhet. I motionen uttalades bland annat, att det syntes vara tillbörligt, att jämväl berusad förare av lättviktsmotorcykel dels underkastades ansvar redan vid en lindrigare berusningsgrad än 18 kap. 15 § strafflagen förutsatte, och dels drabbades av strängare straff än i detta lagrum stadgades.

Andra lagutskottet, som behandlade motionen, anförde i utlåtande (nr 17), att starka skäl syntes enligt utskottets mening tala för att en av sprit påver-

kad förare av lättviktsmotorcykel skulle kunna straffas redan vid en lindrigare berusningsgrad samt i varje fall på ett kännbarare sätt än vad för närvarande vore möjligt. Då utskottet emellertid hade anledning antaga, att frågan om skärpt bestraffning för spritpåverkade förare av lättviktsmotorcyklar vore föremål för övervägande hos 1937 års sakkunniga rörande trafiksäkerheten hade utskottet icke funnit skäl föreligga för riksdagen att hos Kungl. Maj:t göra någon framställning rörande förevarande spörsmål. I enlighet härmed hemställde utskottet, att motionen i nu ifrågavarande del icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Denna utskottets hemställan bifölls av riksdagen.

Genom det i propositionen framlagda förslaget om upphävande av stadgandet i 1 § andra stycket i 1934 års lag om straff för vissa brott vid förande av motorfordon, kommer nämnda lag att bliva tillämplig jämväl med avseende å förare av lättviktsmotorcykel.

Vid granskning av nu föreliggande lagförslag har utskottet icke funnit *Utskottet.* anledning till erinran mot detsamma. Utskottet får därför hemställa,

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 25 maj 1939.

På sammansatta bevillnings- och andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från bevillningsutskottet: herrar *Heiding**, *Ekman*, *Wahlmark*, *Sylwan**, *Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm, *Johanson* i Huskvarna och *Hagberg* i Malmö;

från andra lagutskottet: herrar *Norman*, *Tamm**, *Löfvander* och *Sten**, fröken *Hesselgren*, herrar *Olovson* i Västerås och *Sandström*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.